

ELITELE. BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Fondatorii:

- PARETO (V.), *Manuel d'économie politique*, Paris, 1909.
IDEM, *Traité de Sociologie générale*, 2e éd. française, Genève, Droz, 1968, 2. vol., XXX+1818 p.
(ed. originală, Paris, Payot, 1917-1919).
IDEM, *The Rise and Fall of the Elites*, The Bedminster Press, 1968.
MOSCA (G.), *Elementi di scienza politica*, Rome, 1896.
IDEM, *Histoire des doctrines politiques depuis l'antiquité jusqu'à nos jours*, Paris, Payot, 1936, 335 p.
IDEM, *The Ruling Class*, New York/London, 1939.
MICHELS (R.), *Les Partis politiques*, Paris, Flammarion, 1914, 315 p.

Principalele contribuții sociologice:

- GOBLOT, (Edmond), *La barrière et le niveau*, Paris, F. Alcan, 1925.
SCHUMPETER (J.), *Impérialisme et classes sociales*, Paris, Ed. de Minuit, 1972, 295 p.
BURNHAM (J.), *The Managerial Revolution* (trad. franc., *L'Ere des organisateurs*, Paris, Calman-Levi, 1947, 264 p.
MANNHEIM, (Karl), *Essays on the Sociology of Culture*, London, 1956.
DREITZEL (H.P.), *Elitebegriff und Sozialstruktur*, Stuttgart, 1962.
ZAPF (W.), *Wandlungen der deutschen Elite*, München, 1965.
MILLS (C. W.), *The Power Elite*, 1964/trad. franc.: *L'élite du pouvoir*, Paris, Maspero, 1969.
DAHL (Robert), "A Critique of the Ruling Elite Model", in *American Political Science Review*, juin 1958/E. Lawmann et alii (eds.), *The Logic of the Social Hierarchies*, Chicago, 1970.
IDEM, *Who Governs*, New Haven, 1961 (trad. franc. *Qui Gouverne?*, Paris, A. Colin, 1971).
IDEM, "Further Reflections on the Elitist Theory of Democracy", in *The American Political Science Review*, 2. 1966, pp. 295-305.
IDEM, *Polyarchy*, Yale University Press, New Haven, 1971.
ARON (R.), "Social Structure and Ruling Class", in *British Journal of Sociology*, 1, 1950, pp. 1-16, 126-143.
IDEM, "Classe sociale, classe politique, classe dirigeante", in *Archives européennes de sociologie*, I, 1960, 2, pp. 260-281.
IDEM, *La lutte de classes. Nouvelles leçons sur les sociétés industrielles*, Paris, Galimard, 1964.
LASWELL (Harold), "Agenda for the Study of Political Elites", in Dwaine Marvick (ed.), *Political Decision-Makers*, Glencoe, The Free Press, 1961.
IDEM et alii, *The Elite Concept*, in Bachrach (Peter), *Political Elites in a Democracy*, New York, 1971.
DAHRENDORF (Ralf), *Gesellschaft und Demokratie in Deutschland*, München, 1971.
GAXIE (Daniel), *Les Professionnels de la politique*, PUF, 1973, 96 p.
GAXIE (Daniel), "Les logiques du recrutement politique", in *Revue française de Sciences politiques*, vol. 30. no.1, février, 1980, pp. 5-45.
GIDDENS, (Anthony), "Elites in the British Class Structures", in Stanworth, (Ph.)/Giddens, (A.) (eds.), *Elites and Power in British Society*, Cambridge, 1974.

- SARTORI (Giovani), "Anti-Elitism Revisited", in *Gouvernement and Opposition*, 1978, pp. 58-80.
- BIRNBAUM (Pierre) et alii., *La classe dirigeante française. Dissociation, interpénétration, intégration*, P.U.F., 1978, 189 p.
- IDEM, *Les élites socialistes au pouvoir*, Paris, PUF, 1984.
- LEWANDOVSKI (Olgierd), "Différenciation et mécanismes d'intégration de la classe dirigeante. L'image sociale de l'élite d'après le Who's who in France", in "Revue française de sociologie", janv.-mars, 1974, pp.43-73.
- PUTNAM (Robert D.), *The Comparative Study of Political Elites*, Englewood Cliffs, 1976.
- HIGLEY (John), FIELD (Lowell G.), GROHOLT (Knut), *Elite Structure and Ideology*, New York, Columbia University Press, 1976.
- FIELD (Lowell G.), HIGLEY (J.), *Elitism*, London, 1980.
- BURTON (Michael G.), HIGLEY, "Elite Settlements", in *American Sociological Review*, 52, 1987, pp. 295-307.
- IDEM, "Invitation to Elite Theory", în DOMHOFF (William), DYE (Thomas R.) (eds.), *Power Elites and Organizations*, Newbury Park, 1987.
- HIGLEY (J.)/BURTON (M. G.)/FIELD (G.L.), "In Defense of Elite Theory", in *American Sociological Review*, 55/1990, pp. 421-426.
- LACHMAN, (Richard), "Class Formation without Class Struggle: An Elite Conflict Theory of the Transition to Capitalism", in *American Sociological Review*, vol. 55, iunie 1990.
- ETZIONI-HALEVY (Eva), *The Elite Connection*, Polity Press, Cambridge, 1993.

Sinteze și bibliografii:

- BOTTOMORE (T. B.), *Elites and Society*, Middlesex, Pelikan Book, 1964 (trad. fr. : *Elites et société*, Stock, 1967, 176 p.). O bună sinteză asupra problemei, încă utilizabilă, în ciuda momentului apariției, care o datează fatalmente.
- BECK (E.) et alii., *Political Elites. A Select and Computerized Bibliography*, Cambridge (Mass), MIT Press, 1968.
- ALBERTONI, (Ettore A.), *Doctrine de la classe politique et théories des élites*, Paris, Librairie des Méridiens, 1987, 262 p. O lectură asupra operei lui G. Mosca.
- SCOTT (J.), *The Sociology of Elites*, 3 vols. (*The Study of Elites; Critical Perspective; Interlocking Dictatorships and Corporate Networks*), Aldershot, Elgar, 1990.
- BUSINO, (Giovanni), *Elite(s) et élitisme*, Paris, PUF, 1992, 227 p. (Coll. Que sais-je?). Cea mai recentă, sintetică și echilibrată perspectivă asupra teoriilor și interpretărilor legate de elite).

Perspectiva istoriografică:

a. Abordări teoretice și de metodă:

- NADEL (S.F.), *Le concept d'élite sociale*, in "Bulletin international des sciences sociales", VIII, 3, 1956.
- RICHET (Denis), "Autour des origines idéologiques lointaines de la Révolution française: élite et despotisme", in *Annales E.S.C.*, janv.-févr. 1969, pp.1-23. Un demers clasic, care a deschis un nou orizont în chetiunea elitelor.
- IDEM, *La France moderne: l'esprit des institutions*, Flammarion, 1973, 188 p.
- DUPEUX (G.), "L'étude de la mobilité sociale: quelques problèmes de méthode", in *Conjoncture économique, structure sociale. Hommage à Ernest Labrousse*, Paris, 1974.
- VOVELLE (Michel), "L'élite ou le mensonge des mots", in *Annales E.S.C.*, janv.-févr. 1974, p.49-72.
- CHAUSSINAND-NOGARET (G.), *Une histoire des élites 1700-1848. Recueil de textes présentés et commentés*, Paris, Mouton, 1975, 376 p.

ELITELE. BIBLIOGRAFIE

- CHARLE (Christophe) et alii., *Pour une prosopographie des élites françaises (XVIe-XXe siècles). Guide de recherche*, Paris, 1980, 180 p. Bibliografie actualizată, indicații metodologice și în ce privește sursele.
- RIOUX (J. P.), "Les élites en France en XX siècle, remarques historiographiques", in *Mélanges de l'Ecole française de Rome*, tome XCV, 1983, 2, pp.13-27.
- HERZOG, (Dietrich), *Politische Führungsgruppen: Probleme und Ergebnisse der modernen Elitenforschung*, Darmstadt, 1983, 144 p.
- BOURDIEU (Pierre), *La distinction, critique sociale du jugement*, Paris, Ed. de Minuit, 1979.
- DAUMARD (Adeline), "Histoire sociale comparative et quantitative de l'époque contemporaine", in *Recherches et travaux de l'Institut d'Histoire économique et sociale de l'Université de Paris I (Panthéon-Sorbonne)*, Bulletin no. 14 (mimeogr.).
- IDEM, *Les généalogies sociales: un des fondements de l'histoire sociale comparative et quantitative*, préface à G. Jacquement, *Belleville au XIXe siècle. Du faubourg à la ville*, Paris, EHESS, 1984.
- NICOLET (Claude), "Prosopographie et histoire sociale: Rome et l'Italia à l'époque républicaine", *Annales E.S.C.*, sept.-oct., 1970, pp.1209-1228.
- STONE (Lawrence), "Prosopography", in Gilbert (F.) et Graubart (S.R.) (édit.), *Historical Studies Today*, New York, 1972, pp 107-140.
- MILLET (Hélène), (éd.), *Prosopographie et informatique*, Ed. du CNRS, 1985.
- BULST (Neithard) et GENET (Jean-Philippe) (Edited by): *Medieval Lives and the Historian*, Kalamazoo, Michigan, 1986.
- MOYSER (George), WAGSTAFFE (Margaret) (eds.), *Research Methods for Elite Studies*, Boston, 1987.
- SAINTE-MARTIN (Monique de), *Quelques remarques à propos de quelques questions posées par l'étude sociologique de la classe dominante*, in BULST (Neithard) et GENET (Jean-Philippe), *op. cit.*, pp.17-26.

b. Contribuții analitice:

- KOLABINSKA (Marie), *La circulation des élites en France*, Paris, s.a.
- TUDESQ (André-Jean), *Les Grands notables en France (1840-1849)*, tome premier, P.U.F., 1964, 558 p.
- TUDESQ (André-Jean), *Les conseillers généraux en France au temps de Guizot. 1840-1848*, Presses de la fondation nationale des sciences politiques, 1967.
- SERMAN (William), *Les origines des officiers français. 1848-1870*, 1979, 406 p.
- BERGERON (L), *Les masses de granit. 100000 notables du Premier Empire*, Paris, 1979.
- ESTEBE, (J.), *Les Ministres de la République*, Paris, 1982.
- RICHEL (D.), *Elite et noblesse: la formation des grandes serviteurs de l'Etat aux XVIe-XVIIe siècles*, in "Acta Poloniae", XXXVI, Varsovie, 1977.
- LEMARCHANDS (Guy), "Noblesse, élite et notabilité. 1789-1830", in *Etudes sur le XVIIIe siècle*, Bruxelles, 1980.
- HOWORTH (Jolyon)/CERNY (Philip G.) (eds.), *Elites in France*, London, 1981.
- CHALINE (J.P.), *Les Bourgeois de Rouen: une élite urbaine au XIXe siècle*, Paris, 1982.
- CHARLE (Chr.), *Les élites de la République. (1880-1900)*, Fayard, 1987, 556 p.
- BROZZAT, (Martin) et alii (Hrsg.), *Die Deutschen Eliten und der Weg in den 2-Weltkrieg*, München, 1989.
- BEST (Heinrich), *Die Männer von Bildung und Besitz. Struktur und Handeln parlamentarischer Führungsgruppen in Deutschland und Frankreich 1848/1849*, Düsseldorf, Droste Verlag, 1989.
- CHAUSSINAND-NOGARET (Guy) et alii., *Histoire des élites en France du XVIe au XXe siècle*, Paris, Tallandier, 1991, 478 p.

Contribuții românești:

- BRĂȚIANU (Gh. I.), *Problema noilor elite și a liberalismului în România*, București, 1933, 15 p.
- NICOARĂ (D.E.), *Rolul elitelor în epoca renașterii naționale*, Cluj, 1940, 23 p.
- STRAT (George), *Problema elitelor sociale*, București, 1943, 22 p.
- ZĂPÎRȚAN (Liviu), *Contribuții la critica teoriilor elitare*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1979, 290 p.
- GHEORGHIU (Mihai Dinu), "Formarea cadrelor conducătoare în România", în *XENOPOLIANA. Buletinul Fundației Academice "A.D. Xenopol"*, Iași, I/1993.
- ANUARUL INSTITUTULUI DE ISTORIE DIN CLUJ-NAPOCA, t. XXXII/1993. Grupaj tematic: *Majoritate-Minoritate - Elite, Marginali*. (Conține în general abordări empirice, legate de lumea transilvăneană, ca și o scurtă introducere, care conține o serie de deslușiri terminologice utile, semnată de Aurel Răduțiu, pp. 13-17.)
- RĂDULESCU (Mihai S.), "În jurul noțiunii de elită", în *Anuarul Institutului de Istorie "A.D. Xenopol" din Iași*, t. XXX/1993, Iași, pp. 613-632.
- DOGAN (Matei), "Dansul electoral în România interbelică", în *Revista de cercetări sociale*, 4/1995, pp. 3-23.
- POLIS. Revistă de științe politice, 4/1995. Număr tematic: *Actualitatea elitelor* (contribuții de Dragoș Aligică, Ileana P. Voicu, D. A. Lăzărescu, George Tibil, Laurențiu Ștefan, traduceri din J. Higley/R. Gunther/M. Burton și Fr. Hayek).
- TANASE (Stelian), *Revoluția ca eșec. Elite și societate*, Iași, Polirom, 1996.

Florea Ioncioaia

"Se poate reprima o răscoală cu soldații, se pot face alegeri cu țărani dar, soldații și țărani nu ajung pentru a governa, pentru aceasta este nevoie de concursul claselor superioare care sînt în mod natural guvernante".

François Guizot, într-o scrisoare din 1852